

lesopzet

- 1 x 40 minuten in een computerlokaal met internet onderzoeksopdrachten doen
- 1 x 40 minuten de gevonden informatie verwerken in korte presentatie
- 1 x 40 minuten presenteren aan elkaar, doel is goede uitwisseling.
- 1 x 40 minuten nabespreken, middels een bewustwording kringgesprek.

- 6 Opdrachten doen in 6 x groepen van 4 leerlingen of
- 6 Opdrachten dubbel laten doen in 2 x 6 groepen van 3 leerlingen.

De leerlingen worden in groepen van 3 of 4 leerlingen verdeeld. Elke groep krijgt een eigen onderzoek opdrachtformulier. Hierop staan opdrachten, vragen en er wordt gewerkt met de links die op het vakkenweb bij de projecten links is te vinden.

De eerste 40 minuten wordt in groepswerk besteed aan het doen van de individuele groeps opdracht met internet. Hierbij is minimaal 1 computer per groepje nodig om te kunnen werken.

De tweede 40 minuten zijn voor het voorbereiden van een korte presentatie. Straks mogen de leerlingen in maximaal 2 minuten elkaar precies uitleggen wat ze gevonden hebben.

De derde 40 Minuten zijn beschikbaar voor de presentaties. Zorg voor een beamer kar en andere hulpmiddelen (hun gemaakte posters e.d.) en probeer binnen die tijd de verschillende presentaties af te maken.

De vierde 40 minuten is een klassikale discussie over de gevaren die er dus zijn. Hierbij moeten de leerlingen ervan doordrongen worden dat het om **hen** gaat, welke gevaren er spelen en hoe ze zich er beter tegen kunnen verweren.

lesinhoud

De lessen besteden we aan de volgende onderwerpen;

De volgende opdrachten doen de groepjes om er dan;

- Opdracht 1 Persoonsgegevens
- Opdracht 2 MSN misbruik
- Opdracht 3 Portretrecht schending
- Opdracht 4 Internet verslaving
- Opdracht 5 Internet archieven
- Opdracht 6 Profiel sites gevaarlijk

Doel van opdracht 1

De leerlingen maken al snel een profiel (MSN, profielsites, fotosites) en zijn daarin niet altijd voldoende anoniem of te makkelijk te achterhalen. Verder geven ze te snel en te makkelijk informatie prijs, die hen al snel hun identiteit prijs laat geven. Hoewel het profiel wel aangemaakt is vanuit de gedachte anoniem te zijn, zitten er teveel aanwijzingen in, komen de kinderen te snel over de brug met info en realiseren ze zich niet dat ze ook op andere plekken voorkomen (onze eigen rooster site b.v., of die van hun sportclub).

Doel van opdracht 2

Via MSN komen momenteel veel pesterijen, uitlokkingen en virussen binnen. Het chatten wordt ook onbewust opgenomen in een MSN-log en kan later ook weer gepubliceerd worden. Beeldmateriaal kan zo gepubliceerd worden, zonder dat dit terug gedraaid kan worden. Een misgelopen verkering kan een pikante foto na wraak publicatie wel weer van een foto site verwijderd worden. Het eigen leven dat die foto gaat leiden (derden gaan ermee aan de haal) kan echter niet meer ongedaan gemaakt worden (verschijnt op porno-site, in een nieuwsgroep enz.).

Doel van opdracht 3

Met mobiel en andere media zijn snel beelden te maken ook waar dat niet wenselijk is. Het publiceren van gevoelig materiaal lijkt leuk, maar levert eigenlijk ook meteen veel schade aan de persoon. Het is nooit terug te draaien. Ook hier weer eenmaal op het www, dan kan het via de mail een eigen leven gaan leiden. Op je bruiloft een vette vechtpartij met je ex, blijf je voor altijd gebrandmerkt als vechtersbaas....

Doel van opdracht 4

Er zijn met spelletjes, datingsites, MSN en alle andere leuke dingen op het www waaraan veel kinderen verslaafd zijn. Dit is al het geval bij 4 uur internet per dag. Is er geen verbinding, dan functioneren die kinderen niet meer. Eten schiet er bij in, school gaat slechter en gevoelens van depressiviteit. Zeker met de huidige opzet van bepaalde sites zit er een verslavend karakter in door een bepaalde score of populariteit te kunnen verwerven door langdurig actief te zijn, of veel dure SMS-jes te sturen. Zo wordt de verslaving ook nog naast ongezond erg duur.

Doel van opdracht 5

Nu nog in de kinderschoenen, maar in de toekomst vast nog veel beter; het web als archief. Alles wordt bewaart. Nog niet voor iedereen toegankelijk, maar in Amerika bewaart de overheid (CIA, FBI) al heel veel. Eenmaal gepubliceerd, dan is het eigenlijk nooit meer terug te draaien. Pas dus op met pikante webcam sessies, pestsites of eigen site met een erg sterke eigen mening. Wellicht kom je er nooit meer van af. Leuke bron voor onderzoek naar de persoon achter de sollicitant.

Doel van opdracht 6;

Het gevaar van profielsites zit vooral in het verslavende karakter, de kosten en het vluchtige. Zelf in de aanbieding, en veel aandacht krijgen door erg veel te SMS-en. Duur en je moet er erg veel tijd in steken. Daarnaast liggen gevaren als intimidatie, pesterijen en profiel misbruik op de loer. Voor je het weet heb je een stalker, of sta je met je foto ergens waar je helemaal niet aan mee wil werken. Het is wel een populaire nieuwe vorm van contact maken en onderhouden.

Vraag ook in de klassikale les of er leerlingen zijn die dit soort zaken met hun ouders bespreken. Kans is groot dat de ouders er vaak weinig van af weten. Het is momenteel wel meer in de media en heeft dus wel de aandacht, maar of het ook bij de mensen thuis ook al echt is doorgedrongen???

Persoonlijke noot van Jurgen;

Na het doen van de onderzoeken en het samen bespreken van deze les is de kans aanwezig dat er leerlingen nog het één en ander willen nabespreken. Waarschijnlijk ontdekken ze een aantal dingen over zichzelf voor het eerst.

Bij de vergelijkbare RSI opdracht gebeurt het me regelmatig dat een leerling tot de ontdekking komt zelf eigenlijk verslaafd te zijn. Inzicht in de problematiek is wellicht een eerste aanzet in gedrag verandering, verwacht uiteraard geen wonderen.

Mijn idee is om het de leerlingen die ergens mee bij je komen het eerst aan de ouders te laten vertellen of een ander vertrouwenspersoon als er echt meer aan de hand blijkt. Tenslotte is het percentage van misbruik en pesterijen erg hoog.

Wellicht is er nog een mentorles nodig om het één en ander nog eens stevig na te bespreken.

Opdracht 1: Persoonsgegevens

De opdracht:

Deze opdracht gaat over **persoonsgegevens** die je op het internet kunt vinden. Van deze gegevens kunnen mensen en bedrijven misbruik maken en er kan veel geld aan verdiend worden. Persoonsgegevens zijn alle gegevens die beschrijven hoe jij heet, wie jij bent, waar je woont, overdag of 's avonds te vinden bent of hoe je er uit ziet. Succes !

Nog ff dit ....

- Als je deze opdracht met je groepje hebt uitgevoerd, werk je de opdracht in de les verder uit.
- De volgende les vertel je, in het kort, in eigen woorden, in maximaal twee minuten, aan de rest van de klas wat je bij deze opdracht allemaal bent tegen gekomen.
- Het is dus handig om wat je vind op te schrijven, in Word te zetten of er een Power-Point presentatie van te maken (of iets anders?).
- Zorg ervoor dat je het opslaat en later kan afdrukken zodat je volgende keer niet met lege handen staat.

Voorbeeld van persoonsgegevens (identiteit) ;

Achternaam;	Dori
Initialen;	P. J.
Voornaam;	Pot-Jan
Geboortedatum	28-04-1963
Geslacht;	m
Sofi-nummer;	189365632
Adres;	Het Rondeel 15
Woonplaats;	3995 VT Houten
Telnummer;	030 637 7777
E-mail;	pj_dori@hotmail.com

Natuurlijk liggen deze persoonsgegevens niet echt voor het oprapen op het internet, maar met een beetje zoeken, kun je al snel, heel ver komen (zoals je straks zult zien).

- 1a Zoek met **Google** naar de voor- en achternaam van jullie docent.
- 1b Schrijf vijf dingen op die je allemaal te weten kunt komen van zijn persoonsgegevens?
- 2a Zoek met **Google** naar site's door alleen jouw voor-, en achternaam in te typen.
Krijg je geen hits, type dan alleen je achternaam in.
- 2b Schrijf op welke informatie je zoal bij elkaar hebt gevonden.
- 2c Stel je hebt geen hit die echt over jouw eigen persoon gaat, type dan je achternaam in.
Zie je nu sites die over je familie kunnen gaan of is er iets bekends?
- 3a Neem het groepje naast je in gedachte.
- 3b Zoek uit van welke leerling uit dat groepje je het meest op het internet kunt terug vinden.
Probeer zoveel mogelijk persoonsgegevens te achterhalen, zoals welke sport doet hij/zij, waar woont hij/zij en kijk of je er ook een foto van hem/haar bij kunt vinden.
- 3c Sla deze gegevens op zodat je ze in de volgende les kunt gebruiken.
- 4 Hoe zou je achter een telefoonnummer kunnen komen?
- 4b Als je het telefoonnummer kunt achterhalen, zou je dan ook achter het adres kunnen komen?
- 5 Schrijf drie mogelijke gevaren op als je je identiteit op het internet zet.
6. Schrijf in vijf zinnen op wat je van deze opdracht hebt geleerd.

Opdracht 2: MSN-misbruik

De opdracht:

Bij deze opdracht ga je kijken naar het gevaar van MSN misbruik.

Je leest eerst een artikel over nep-modellenscouts die minderjarigen met een webcam op slinkse wijze om de tuin proberen te leiden, om er dan misbruik van te maken.

Voor deze opdracht gebruik je de tekst "Nep-modellenscouts" op het vakkenweb;

www.vakkenweb.nl >> informatiekunde >> Project internet gevaren
(groene blok de 8^e opdracht link).

Nog ff dit ....

- Als je deze opdracht met je groepje hebt uitgevoerd, werk je de opdracht in de les verder uit.
- De volgende les vertel je, in het kort, in eigen woorden, in maximaal twee minuten, aan de rest van de klas wat je bij deze opdracht allemaal bent tegen gekomen.
- Het is dus handig om wat je vind op te schrijven, in Word te zetten of er een Power-Point presentatie van te maken (of iets anders?).
- Zorg ervoor dat je het opslaat en later kan afdrukken zodat je volgende keer niet met lege handen staat.

1a Lees het eerste blokje tekst "**nep-scouts**" van het internet artikel.

1b Schrijf op wat zo'n nep-scout eigenlijk voor elkaar probeert te krijgen.

2a Lees het tweede blokje tekst "**webcam**" van het internet artikel.

2b Schrijf op hoe de nep-scout eigenlijk aan de gegevens van de 14-jarige Amanda uit Limburg komt.

3a Lees het vierde blokje tekst "**argwaan**" van het internet artikel.

3b Schrijf op hoe de nep-scout het meisje uiteindelijk uit de kleren voor de camera heeft gekregen?

4a Lees het zesde blokje tekst "**speeltuin**" van het internet artikel.

4b Schrijf op naar welk modellenbureau de nep-scout in zijn e-mail adres verwijst.

5a Lees het zevende blokje tekst "**Bossmodels**" van het internet artikel.

5b Waaraan kun je eigenlijk al zien dat het om een nep-scout gaat? Schrijf dit op.

5c Was het al vaker voor gekomen, of was dit geval puur toeval? Leg je antwoord uit.

6a Lees één van de twee voorbeelden (Suzie of Esther) die er bij zitten van de MSN-weblogs die automatisch bijgehouden worden door MSN.

6b Denk je dat het jouw zelf ook had kunnen overkomen? Leg je antwoord uit.

7a Wist je dat MSN altijd een weblog bijhoudt en dat de ander dat dus ook heeft?

7b Wat denk je dat er allemaal met pikante foto's kan gebeuren, die de nep-scout in handen heeft gekregen? Schrijf je antwoord op.

8 Schrijf in vijf zinnen op wat je van deze opdracht hebt geleerd.

Opdracht 3: Portretrecht schending

De Opdracht:

Bij deze opdracht gaan jullie op zoek naar informatie die gaat over het maken en op het internet zetten van foto's van iemand tegen de wil van die persoon in. Komt het voor? Wat houdt dit eigenlijk in?

Nog ff dit ....

- Als je deze opdracht met je groepje hebt uitgevoerd, werk je de opdracht in de les verder uit.
- De volgende les vertel je, in het kort, in eigen woorden, in maximaal twee minuten, aan de rest van de klas wat je bij deze opdracht allemaal bent tegen gekomen.
- Het is dus handig om wat je vind op te schrijven, in Word te zetten of er een Power-Point presentatie van te maken (of iets anders?).
- Zorg ervoor dat je het opslaat en later kan afdrukken zodat je volgende keer niet met lege handen staat.

The image shows a dark-themed web form titled "Stuur door" with an envelope icon. It contains four input fields: "Jouw naam:", "Jouw e-mailadres:", "Ontvanger naam:", and "Ontvanger e-mailadres:". A "Mailen!" button is located at the bottom right of the form.

- 1 Zoek uit wat de term "Portretrecht" betekent. Maak gebruik van een zoekmachine of een informatiebron (encarta, google, wikipedia).
- 2 Lees het artikel; **Overal camera's** op de site voor informatiekunde www.vakkenweb.nl >> informatiekunde >> Project internet gevaren (groene blok de 8^e opdracht link).
- 3a Zijn de mensen die gefotografeerd worden op de hoogte dat hun foto op een website wordt geplaatst?
- 3b Zouden ze het zelf goed vinden dat hun foto op het internet gezet wordt?
- 4a In de tekst staat bij het stukje over de mevrouw van de administratie de hyperlink [Benieuwd>>](#), klik hierop.
- 4b Schrijf op hoe het makkelijk wordt gemaakt om elkaar die foto te sturen.
- 5 Hoe komt het eigenlijk dat er zo makkelijk en veel beschamende foto's (of video's) zijn die gemaakt worden, waarbij het duidelijk niet leuk is voor de mensen op de foto zelf? Schrijf je antwoord op.
Stel jij wordt gefotografeerd, terwijl jij dat absoluut niet wilt. Deze foto komt op deze site te staan. Een flink aantal bezoekers bezoekt jouw foto en stuurt deze door.
- 6a Bedenk een manier hoe je deze foto dan nog van het internet kunt afhalen. Schrijf je antwoord op
- 6b Hoe goed lukt dat verwijderen eigenlijk? Schrijf je antwoord op.
- 7 Zorg dat jullie met elkaar bepalen hoe groot jullie de schade vinden van een foto op het internet zoals dat van die mevrouw van de administratie uit het voorbeeld.
- 8 Schrijf in vijf zinnen op wat je van deze opdracht hebt geleerd.

Opdracht 4: Internetverslaving

De Opdracht: Bij deze opdracht onderzoek je wat internetverslaving is.

Nog ff dit ....

- Als je deze opdracht met je groepje hebt uitgevoerd, werk je de opdracht in de les verder uit.
- De volgende les vertel je, in het kort, in eigen woorden, in maximaal twee minuten, aan de rest van de klas wat je bij deze opdracht allemaal bent tegen gekomen.
- Het is dus handig om wat je vind op te schrijven, in Word te zetten of er een Power-Point presentatie van te maken (of iets anders?).
- Zorg ervoor dat je het opslaat en later kan afdrukken zodat je volgende keer niet met lege handen staat.

- 1a Zoek op **wikipedia** het spel *Habbo Hotel*.
- 1b Lees de beschrijving goed door zodat je weet hoe het werkt en wat je er allemaal mee kunt doen.

- 2a Schrijf twee redenen op waarom dit spel verslavend kan zijn?
- 2b Gebruik nu verder de tekst "**IVO artikel Internet verslaving**" op het vakkenweb www.vakkenweb.nl >> informatiekunde >> Project internet gevaren (groene blok de 8^e opdracht link).

- 3a Kijk bij punt **3 Internetverslaving**
- 3b Geef aan wanneer je kunt herkennen dat je verslaafd bent aan internet.
- 3c Hoeveel procent van de jongeren is eigenlijk internet verslaafd?

- 4a Kijk bij punt **4 Kan (te) veel internetten kwaad? Ja!**
- 4b Schrijf twee redenen op waarom de site aangeeft dat veel internetten **wel** kwaad kan.

- 5a Kijk bij punt **6 De rol van de ouders**
- 5b Wat kunnen ouders allemaal doen om hun kind te helpen een internet verslaving te voorkomen of tegen te gaan? Schrijf vijf punten op.
- 5c Zijn jullie het daar zelf ook mee eens? Leg je antwoord uit.

- 6 Is het spel touwens gratis?

- 7 Tot slot... kent één van jullie iemand die een internetverslaving heeft? Hierbij moet je dus kijken naar het aantal uur dat deze persoon in één gewone week achter internet zit. Denk je dat diegene zelf ook door heeft dat hij/zij zelf verslaafd zou kunnen zijn?

- 8 Schrijf in vijf zinnen op wat je van deze opdracht hebt geleerd.

Opdracht 5 Internet archieven;

De Opdracht:

Het Internet is dynamisch.

Dit is een moeilijk woord dat betekend, dat webpagina's gemaakt worden en soms al heel snel veranderd zijn.

Dat kan soms heel lastig zijn. Had je net een handige site, blijkt deze ineens veranderd.

Bij deze opdracht onderzoek je wat internet archieven eigenlijk zijn.

Nog ff dit ....

- Als je deze opdracht met je groepje hebt uitgevoerd, werk je de opdracht in de les verder uit.
- De volgende les vertel je, in het kort, in eigen woorden, in maximaal twee minuten, aan de rest van de klas wat je bij deze opdracht allemaal bent tegen gekomen.
- Het is dus handig om wat je vind op te schrijven, in Word te zetten of er een Power-Point presentatie van te maken (of iets anders?).
- Zorg ervoor dat je het opslaat en later kan afdrukken zodat je volgende keer niet met lege handen staat.

The screenshot shows the Wayback Machine interface. At the top, it says "INTERNET ARCHIVE WayBackMachine". Below that is a search bar with "Enter Web Address: http://www.heemlanden.nl" and a dropdown menu set to "All". There are buttons for "Take Me Back", "Adv. Search", and "Compare Archive Pages". Below the search bar, it says "Searched for http://www.heemlanden.nl" and "55 Results". The main part of the screenshot is a table titled "Search Results for Jan 01, 1996 - Jun 21, 2006". The table has columns for each year from 1996 to 2005, with the number of pages available for each year. Below the page counts, there are links to specific dates for each year, indicating when the site was archived.

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
0 pages	0 pages	2 pages	5 pages	3 pages	7 pages	9 pages	12 pages	11 pages	5 pages
		Dec 07, 1998 * Dec 12, 1998	Jan 25, 1999 Feb 02, 1999 Feb 06, 1999 Apr 28, 1999 Nov 04, 1999	Jun 07, 2000 * Sep 29, 2000 * Dec 15, 2000 *	Mar 30, 2001 * Apr 05, 2001 Apr 20, 2001 May 15, 2001 Jul 22, 2001	Jan 22, 2002 Jul 18, 2002 Aug 02, 2002 Aug 10, 2002 Sep 27, 2002	Feb 03, 2003 Feb 12, 2003 Mar 19, 2003 Apr 22, 2003 Jun 24, 2003	Feb 03, 2004 Apr 04, 2004 May 23, 2004 Jun 03, 2004 Jun 05, 2004	Feb 05, 2005 Feb 08, 2005 Feb 10, 2005 Mar 03, 2005 Mar 23, 2005

- 1 Ga naar internet en klik bij projecten op Internet gevaren en klik op; *Opdracht 5 Internet archives*,
- 2 Doorloop die site en bekijk de oudere versies van www.heemlanden.nl in het archief.
- 3 Vergelijk onze site van vroeger met die van nu op het internet. Schrijf twee overeenkomsten en twee verschillen op.
- 4 Op de site lees je door wie en waarom het webarchief is gemaakt (op de site van www.webarchive.org te klikken rechtsboven op About IA zie je de makers en kun je hun doelstelling lezen. Helaas is dit allemaal in het Engels) Wat willen deze mensen doen met hun site?

- *Stel er komen naast de FBI en CIA meer van deze organisaties die alles bewaren wat ooit op het internet is verschenen en dat zelfs beter doen.*
- *Stel jij maakt een peestsite over een leerling. Je krijgt een jaar later spijt en haalt de site weg.*

- 5 Kun je pesterijen op internet echt ongedaan maken? Leg je antwoord uit
- 6 Wat vind je ervan dat sites bewaard worden? Schrijf je antwoord op.
- 7 Schrijf in vijf zinnen op wat je van deze opdracht hebt geleerd.

Opdracht 6: Profiel sites gevaarlijk?

De Opdracht;

Bij deze opdracht ga je onderzoeken wat profiel sites zijn en wat de gevaren kunnen zijn. Je leest eerst een artikel over het gevaar van de profiel sites als Sugababes, Superdudes en CU2 met ook commentaren van regelmatige bezoekers.

Voor deze opdracht gebruik je de tekst "**Profiel sites gevaarlijk**" op het vakkenweb;
www.vakkenweb.nl >> informatiekunde >> Project internet gevaren
(groene blok de 8^e opdracht link).

Nog ff dit ....

- Als je deze opdracht met je groepje hebt uitgevoerd, werk je de opdracht in de les verder uit.
- De volgende les vertel je, in het kort, in eigen woorden, in maximaal twee minuten, aan de rest van de klas wat je bij deze opdracht allemaal bent tegen gekomen.
- Het is dus handig om wat je vindt op te schrijven, in Word te zetten of er een Power-Point presentatie van te maken (of iets anders?).
- Zorg ervoor dat je het opslaat en later kan afdrucken zodat je volgende keer niet met lege handen staat.

1a Schrijf op wat eigenlijk een profiel/dating site als Sugababes/Superdudes is.

1b Schrijf op hoeveel bezoekers ze op een dag hebben.

1c Schrijf op hoeveel mensen hun profiel hebben aangemaakt.

2a Lees het tweede blokje tekst "**Het begin van Sugababes.nl**" van het internet artikel.

2b Schrijf op hoe jongeren hun profiel onder de aandacht kunnen brengen.

2c Is dat gratis?

3a Lees het derde blokje tekst "**Regels**" van het internet artikel.

3b Schrijf 2 regels op die voor deze site geldt

3c Zijn er ook regels die door de bezoekers zelf in de gaten houden? Schrijf op welke.

4a Lees het vierde blokje tekst "**Kritiek**" van het internet artikel.

Schrijf twee manieren op hoe je met jouw profiel meer aandacht kunt krijgen(en dus opvallen).

5 Schrijf op wat zijn eigenlijk Kudos zijn en wat je ermee kunt.

6 Wat doen sommige meiden zelfs om meer aandacht te krijgen volgens Tara een vijftienjarige bezoeker met eigen profiel? Leg uit waarom Tara eigenlijk zo negatief is over dit soort meiden?

Nu een aantal vragen die je niet in de tekst hoeft op te zoeken

7 Ken je zelf iemand die met een profiel op een site als Sugababes staat?

8 Zou je zelf op zo'n site een profiel willen maken en actief willen zijn?

9 Zou je er dan geld voor over hebben om meer aandacht te krijgen?

10 Schrijf in vijf zinnen op wat je van deze opdracht hebt geleerd.